

Korset

En man i hög ställning frågade Jesus: "Gode Mästare, vad skall jag göra för att få evigt liv?" ¹⁹Jesus sade till honom: "Varför kallar du mig god? Ingen är god utom en, och det är Gud. (Luk 18:18-19)

Godhet är en gudomlig egenskap.

Om ni som är onda förstår att ge era barn goda gåvor, hur mycket mer skall då inte er Fader i himlen ge den helige Ande åt dem som ber honom? (Luk 11:13)

Vi är onda men inte alltigenom ruttna. Vi ger goda gåvor till våra barn. Hur kan vi göra det om vi är onda? Frågan kan ju vidgas. Det finns många okristna som gör gott. Gränsen går ju inte vid kyrkdörren. Hur skall detta förstås?

I det år då kung Ussia dog, såg jag Herren sitta på en hög och upphöjd tron, och släpet på hans mantel uppfyllde templet. ²Serafer stod ovanför honom, var och en hade sex vingar: Med två täckte de sina ansikten, med två täckte de sina fötter och med två flög de. ³Och den ene ropade till den andre: "Helig, helig, helig är HERREN Sebaot, hela jorden är full av hans härlighet." ⁴Rösten från den som ropade fick dörrposterna och trösklarna att skaka, och huset blev uppfyllt av rök (Jes 6:1-4)

Hela jorden är full av hans härlighet. Gud påverkar allt och alla. Ingen skall kunna säga efteråt att han inte visste vad godhet är. Vi är här för att välja och därför skall vi alla kunna se eller testa det goda alternativet.

Samtidigt som vi alla tror att rättvisa är något som existerar är rättvisa något vi hellre kräver än ger. För oss är rättvisan sammanflätad med avunden. Men den finns. Dock: rättfärdighet är något annat än rättvisa. Alla vet vad rättvisan står för medan rättfärdigheten måste förklaras.

Vingården

Ty himmelriket är likt en husbonde som tidigt på morgonen gick ut för att leja arbetare till sin vingård. ²Han kom överens med dem om en dagslön på en denar och skickade dem till sin vingård. ³Vid tredje timmen gick han ut och fick se andra stå arbetslösa på torget. ⁴Han sade till dem: Gå ni också till min vingård! Jag skall ge er en rättvis lön. ⁵Och de gick. Vid sjätte och vid nionde timmen gick han ut igen och gjorde likadant. ⁶Också vid elfte timmen gick han ut och fann några andra stå där, och han sade till dem: Varför står ni här hela dagen arbetslösa? ⁷De svarade honom: Därför att ingen har lejt oss. Han sade då till dem: Gå till min vingård, ni också.

⁸På kvällen sade vingårdens herre till sin förvaltare: Kalla på arbetarna och ge dem deras lön. Men börja med de sista och sluta med de första. ⁹De som hade blivit lejda vid elfte timmen kom då fram och fick var sin denar. ¹⁰När sedan de första kom, trodde de att de skulle få mer, men också de fick en denar. ¹¹När de fick den, klagade de på husbonden och sade: ¹²De där som kom sist har gjort en timme, och du har jämställt dem med oss, som har stått ut med dagens slit och hetta. ¹³Han svarade en av dem: Min vän, jag gör dig ingen orätt. Kom du inte överens med mig om en denar? ¹⁴Ta det som är ditt och gå. Men åt den siste vill jag ge lika mycket som åt dig. ¹⁵Får jag inte göra som jag vill med det som

är mitt? Eller ser du med onda ögon på att jag är så god? ¹⁶Så skall de sista bli de första och de första bli de sista.” (Matt 20:1-16)

Livet är inte rättvist. Gud provocerar fram avunden i stället för att ge lika åt alla. Vi skall välja bort den därför att den inte är kärlek och rättfärdighet.

Efter en tid hände sig att Kain bar fram en offergåva åt HERREN av markens gröda. ⁴Även Abel bar fram sin gåva av det förstfödda i sin hjord, av djurens fett. Och HERREN såg till Abel och hans offer, ⁵men till Kain och hans offer såg han inte. Då blev Kain mycket vred och hans blick blev mörk. ⁶Och HERREN sade till Kain: ”Varför är du vred och varför är din blick så mörk? ⁷Är det inte så att om du gör det som är gott, ser du frimodigt upp, men om du inte gör det som är gott, då lurar synden vid dörren. Den har begär till dig, men du skall råda över den.” ⁸Kain talade med sin bror Abel, och medan de var ute på marken överföll Kain sin bror och dödade honom. ⁹Och HERREN sade till Kain: ”Var är din bror Abel?” Han svarade: ”Jag vet inte. Skall jag hålla reda på min bror?” (1 Mos 4:3-9)

Detta är historiens inledning. Kain dödade Abel ”för rättvisans skull”. Gud provocerade fram avunden och det ledde till mord. Det hade väl varit bättre om Gud hade skylt över avunden genom att ge båda samma bönesvar. Nej vi vet att Gud inte gör så. Vi får inte alltid det svar vi önskar oss och vi får inte samma svar som andra som ber i samma ärende som vi själva. Han skyler inte över synden utan han drar fram den i ljuset. Priset blir högt i form av ondska och lidanden men han har själv lidit mer än någon av oss för syndens skull.

Vad är synd?

Ordet synd används i två olika betydelser. Den vanligaste är synd = onda gärningar. Men Paulus ger en andra innebörd: Synden som egenskap eller hellre som *fångenskap*.

Vi vet att lagen är andlig, men själv är jag köttslig, såld till slav under synden. ¹⁵Ty jag kan inte fatta att jag handlar som jag gör. Det jag vill, det gör jag inte, men det jag hatar, det gör jag. ¹⁶Om jag nu gör det jag inte vill, samtycker jag till lagen och säger att den är god. ¹⁷Men då är det inte längre jag som gör det, utan synden som bor i mig. ¹⁸Ty jag vet att i mig, det vill säga i mitt kött, bor inte något gott. Viljan finns hos mig, men att göra det goda förmår jag inte. ¹⁹Ja, det goda som jag vill gör jag inte, men det onda som jag inte vill, det gör jag. ²⁰Men om jag gör det jag inte vill, då är det inte längre jag som gör det, utan synden som bor i mig. (Rom 7:14-20)

Människan drivs av en upprorskraft som finns i hennes innersta sedan syndafallet. Hon vill bli som Gud – full kontroll och makt få tillbedjan och beundran.

Därför är det så: Genom en enda människa kom synden in i världen och genom synden döden, och så kom döden över alla människor, eftersom alla hade syndat. (Rom 5:12)

Den kan länge vara latent i den enskilda människans liv men medvetandet om Guds existens och hans vilja och väg kan väcka upproret till fullt liv. Vi kan se att både makt och beundran förstör den som får dem.

Vad skall vi då säga? Att lagen är synd? Nej, visst inte! Men det var först genom lagen jag lärde känna synden. Jag hade inte vetat vad begäret var, om inte lagen hade sagt: *Du*

skall inte ha begär. ⁸Men synden grep tillfället och väckte genom budordet alla slags begär i mig. Ty utan lagen är synden död. ⁹Förr levde jag utan lagen, men när budordet kom, fick synden liv ¹⁰och jag dog. Då visade det sig att budordet som skulle föra till liv, blev till död. ¹¹Ty synden grep tillfället och bedrog mig genom budordet och dödade mig genom det. ¹²Alltså är lagen helig och budordet heligt, rätt och gott. ¹³Har då det som är gott blivit min död? Nej, visst inte! Men synden har blivit det, för att den skulle framstå som synd. Genom det som är gott åstadkom den min död. Så skulle synden genom budordet framstå som i högsta grad syndig. (Rom 7:7-13)

Lagen har alltså inte den effekt man kunde förvänta sig utan den väcker snarast synden till liv. Jfr de förlorade sönerna – två sorters uppror.

Men dessutom kom lagen in för att fallet skulle bli så mycket större. Men där synden blev större, där överflödade nåden ännu mer, ²¹för att, liksom synden fick herravälde genom döden, också nåden skulle få herravälde genom rättfärdigheten, som leder till evigt liv genom Jesus Kristus, vår Herre. (Rom 5:20-21)

Begäret

Medvetandet om rätt och fel gör det felaktiga alternativet extra lockande. Men man kan tappa kontrollen och hamna i ett begär som inte kan mättas.

Fastän de kände till Gud, prisade de honom inte som Gud eller tackade honom, utan förblindades av sina falska föreställningar, så att mörkret sänkte sig över deras oförståndiga hjärtan. ²²De påstod att de var visa, men de blev dårar. ²³De bytte ut den odödlige Gudens härlighet mot bilder av dödliga människor, av fåglar, fyrfotadjur och kräldjur. ²⁴Därför utlämnade Gud dem så att de följde sina egna begär och bedrev allt slags otukt och förnedrade sina kroppar. ²⁵De bytte ut Guds sanning mot lögnen och tog sig för att dyrka och tjäna det skapade i stället för Skaparen, han som är välsignad i evigheter, amen. (Rom 1:21-25)

Den kärlek som skulle ha ägnats Gud drevs i stället till något helt annat, något skapat. Detta skapade får då gudomlig makt över människan.

Frälsningen är delad i två områden

1. Syndiga gärningar skall förlåtas
2. Synden som självständig och tvingande kraft måste elimineras

Syndiga gärningar

Vad är syndigt? Gå på bio? Det som skadar relationer. Tro och trohet förbyts i misstro och trolöshet.

Synd dunstar inte bort, lika lite som våra sophögar och miljögifter. Synd måste sonas.

Gud kan inte bara rycka på axlarna.

Det är jag, jag som för min egen skull stryker ut dina överträdelser, dina synder kommer jag inte mer ihåg. (Jes 43:25)

Jag, jag är den som utplånar dina överträdelser, för min egen skull, och dina synder

kommer jag inte mer ihåg. (Jes 43:25, GT 82)

Nåden utplånar synden medan axelryckningen "det gjorde inget" eller "Okay då" skapar laglöshet.

Och våra syndar bar han i sin kropp upp på korsets trä, för att vi skulle dö bort från synderna och leva för rättfärdigheten. Och genom hans sår har ni blivit botade. Ni var som vilsegångna får, men nu har ni vänt om till era själars herde och vårdare. (1 Petr 2:24-25)

Synden eller skulden är konkreta, visserligen osynliga men man kan skylla ifrån sig. Begreppet *avon*. Man kan lägga skulden på en som är oskyldig.

Du skall inte göra dig någon bildstod eller någon avbild av det som är uppe i himlen eller nere på jorden eller av det som är i vattnet under jorden. ⁵Du skall inte tillbe dem eller tjäna dem. Ty jag, HERREN, din Gud, är en nitälskande Gud, som låter straffet för fädernas missgärning drabba barnen, ja, tredje och fjärde släktledet, när man hatar mig, ⁶men som visar nåd mot tusen släktled, när man älskar mig och håller mina bud. (2 Mos 20:4-6)

Förbundstanken. Ett par gifta makar. Mannen otrogen. Kvinnan förlåter. Hon sonar hans överträdelse genom att ta på sig en smärta som han har orsakat, en smärta som hon kunde ha flytt ifrån genom att skilja sig. När Jesus vill ha oss tillbaka tar han våra synders smärta på sig.

Men det var våra sjukdomar han bar, våra smärtor tog han på sig, medan vi höll honom för att vara hemsökt, slagen av Gud och pinad. ⁵Han var genomborrad för våra överträdelsers skull, slagen för våra missgärningars skull. Straffet var lagt på honom för att vi skulle få frid, och genom hans sår är vi helade. ⁶Vi gick alla vilse som får, var och en gick sin egen väg, men all vår skuld lade HERREN på honom. (Jes 53:4-6)

När skulden är borta kan relationen på nytt komma till sin rätt

Se, dagar skall komma, säger HERREN, då jag skall sluta ett nytt förbund med Israels hus och med Juda hus, ³²inte ett sådant förbund som jag slöt med deras fäder den dag då jag tog dem vid handen och förde dem ut ur Egyptens land – det förbund med mig som de bröt fastän jag var deras rätte herre – säger HERREN. ³³Nej, detta är det förbund som jag efter denna tid skall sluta med Israels hus, säger HERREN: Jag skall lägga min lag i deras inre och skriva den i deras hjärtan. Jag skall vara deras Gud och de skall vara mitt folk. ³⁴Då skall de inte mer behöva undervisa varandra, ingen sin broder och säga: "Lär känna HERREN!" Ty alla skall känna mig från den minste bland dem till den störste, säger HERREN. Ty jag skall förlåta deras missgärningar och deras syndar skall jag inte mer komma ihåg. (Jer 31:31-34)

Kom, låt oss vända om till HERREN. Ty han har rivit oss, han skall också hela oss. Han har slagit oss, han skall också förbinda oss. ²Han skall om två dagar på nytt göra oss levande, ja, på tredje dagen skall han låta oss stå upp, så att vi får leva inför hans ansikte. ³Låt oss lära känna HERREN, ja, låt oss sträva efter att lära känna honom. Hans uppgång är så viss som morgonrodnadens, och han skall komma till oss lik ett regn, lik ett vårregn som vattnar jorden." (Hos 6:1-3)

Ty jorden skall bli full av kunskap om HERRENS härlighet, så som vatten täcker havets djup. (Hab 2:14)

Kunskapens träd = Hur skall jag få en egen härlighet

Livets träd = Glädjen över Guds härlighet

Synden som bor i mig

Förlåtelsen byter fiendskapen i tacksamhet. Men då måste också alternativet vara förfärligt. Om man hade kunnat ta straffet eller syndens konsekvens med en axelryckning så uteblir givetvis tacksamheten.

Nu kan vi se syndens förfärliga konsekvens i Jesu lidande.

Ty Kristi kärlek driver oss, eftersom vi är övertygade om att en har dött i allas ställe, och därför har alla dött. ¹⁵Och han dog för alla, för att de som lever inte längre skall leva för sig själva utan för honom som har dött och uppstått för dem. ¹⁶Därför känner vi inte längre någon på ett yttligt sätt. Även om vi lärt känna Kristus på ett yttligt sätt, känner vi honom inte längre så. ¹⁷Alltså, om någon är i Kristus är han en ny skapelse. Det gamla är förbi, se, det nya har kommit. ¹⁸Allt kommer från Gud, som har försonat oss med sig själv genom Kristus och gett oss försoningens tjänst. ¹⁹Ty Gud var i Kristus och försonade världen med sig själv. Han tillräknade inte människorna deras överträdelser, och han har anförtrott åt oss försoningens ord. ²⁰Vi är alltså sändebud för Kristus. Det är Gud som förmanar genom oss. Vi ber å Kristi vägnar: låt försona er med Gud. ²¹Den som inte visste av synd, honom har Gud i vårt ställe gjort till synd, för att vi i honom skulle stå rättfärdiga inför Gud. (2 Kor 5:14-21)

Till min inre människa gläder jag mig över Guds lag, ²³men i mina lemmar ser jag en annan lag, som ligger i strid med lagen i mitt sinne och som gör mig till fånge under syndens lag i mina lemmar. ²⁴Jag arma människa! Vem skall frälsa mig från denna dödens kropp? ²⁵Gud vare tack, Jesus Kristus, vår Herre! Alltså tjänar jag själv med mitt sinne Guds lag, men med köttet tjänar jag syndens lag. ¹Så finns nu ingen fördömelse för dem som är i Kristus Jesus. ²Ty livets Andes lag har i Kristus Jesus gjort mig fri från syndens och dödens lag. ³Det som var omöjligt för lagen, svag som den var genom den syndiga naturen, det gjorde Gud genom att sända sin egen Son som syndoffer, han som till det yttre var lik en syndig människa, och i hans kropp fördömde Gud synden. (Rom 7:22-8:3)

Ingen fördömelse eller förbannelse eftersom Paulus beskriver lagen som den förbannelse som avsågs att lyfta fram synden

Ni var på den tiden utan Kristus, utestängda från medborgarskapet i Israel och hade ingen del i förbunden med deras löfte. Ni levde utan hopp och utan Gud i världen. ¹³Men nu har ni, som är i Kristus Jesus och som en gång var långt borta, kommit nära genom Kristi blod. ^{14/15}Ty han är vår frid, han som gjorde de två till ett och rev ner skiljemuren. Detta skedde när han i sitt kött tog bort fiendskapen, lagen med dess bud och stadgar, för att av de båda i sig skapa en enda ny människa och så skapa frid. ¹⁶Så skulle han i en enda kropp försona de båda med Gud genom korset, sedan han där hade dödat fiendskapen. ¹⁷Han har kommit och predikat frid för er som var långt borta och frid för dem som var nära. ¹⁸Ty genom honom har vi båda i en och samme Ande tillträdde till Fadern. ¹⁹Alltså är ni inte längre gäster och främlingar utan medborgare tillsammans med de heliga och tillhör Guds familj. (Ef 2:12-19)